

مجتمع فرهنگی پژوهشی سازمان اوقاف و امور خیریه، سنگ بنای متفاوتی را گذاشته است و با نگاهی عمیق‌تر به مقوله‌ی سبک‌زندگی اسلامی، فانوسی را برای شما روشن کرده است.
خواندن این کتاب‌چه تنها ۱۴ دقیقه از شما زمان میگیرد.

قبول دارم که مردم فلسطین خیلی مورد ظلم قرار گرفته‌اند و باید از شان حمایت شود. بالاخره ما هم مسلمانیم و در دین‌مان آمده که باید به فکر برادران مسلمانمان باشیم و بی تفاوت نباشیم. اما هرچه فکر می‌کنم که به خیابان رفتن و راه رفتن و شعار دادن، چه اهمیتی دارد و چه فایده‌ای دارد، به نتیجه نمی‌رسم... [بخشی از متن کتابچه]

رویدادهای سیاسی اجتماعی / ۱

فکر

روزی برای فلسطین ۱۶

ویسژه روز قدس

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فانوس ۱۶ روزی برای فلسطین | ویژه روز قدس

اهدایی معاونت فرهنگی و اجتماعی
سازمان اوقاف و امور خیریه

ناشر: معاونت فرهنگی و اجتماعی سازمان اوقاف و امور خیریه
تهیه و تنظیم: مجتمع فرهنگی پژوهشی اوقاف و امور خیریه

آدرس: تهران، خیابان نوفل لوشاتو، سازمان اوقاف و
امور خیریه، معاونت فرهنگی و اجتماعی.
آدرس مجتمع: قم، بلوار ۱۵ خرداد، جنب امامزاده شاه سیدعلی
مجتمع فرهنگی آموزشی معاونت فرهنگی اجتماعی
سازمان اوقاف و امور خیریه
تلفن: ۰۲۵-۳۸۱۸۷۱۶۹

روزی برای فلسطین | ویژه روز قدس

درباره‌ی فانوس

مجتمع فرهنگی پژوهشی سازمان اوقاف و امور خیریه، سنگ بنای متفاوتی را گذاشته است و با نگاهی عمیق‌تر به مقوله‌ی «سبک‌زندگی اسلامی» فانوسی را روشن کرده است.

کتاب‌چه‌های «فانوس» هرچند اندازه‌ی کوچکی دارند و صفحاتشان کم است، اما سرچشمه‌ی نورشان منبع لایزالی است که همه‌ی جهان را در تمامی زمان‌ها در برمی‌گیرد.

«سبک‌زندگی اسلامی» محور موضوعات فانوس است که از چهار جهت پنج‌ره‌ای رو به آن گشوده شده: «**سیره‌ی خاندان اهل‌بیت** (علیهم‌السلام)»، «**کتاب‌چه‌های لاجوردی**»، «**زندگی دینی**» [کتاب‌چه‌های آبی]، «**مناسبت‌های مذهبی**» [کتاب‌چه‌های زرد] و «**رویدادهای سیاسی و اجتماعی**» [کتاب‌چه‌های بنفش].

و **گروه هنری تبلیغی عقیق**، در تلاشی شبانه‌روزی با افتخار تولید فانوس را عهده‌دار شده است تا در این شب‌های تاریک، خدمتی باشد و چراغ راهی به سوی «خوب‌زندگی کردن».

ما فانوس را برای شما روشن کرده‌ایم.

خواندن این کتاب‌چه تنها **۱۴ دقیقه** طول می‌کشد.

یک

تاریخچه فلسطین

۱۹۰۰ سال قبل از میلاد، حضرت ابراهیم و حضرت لوط، از عراق به سرزمین فلسطین رفتند و اهالی آن جا را به توحید دعوت کردند. مدتی بعد، عبرانی‌ها به آن جا مهاجرت کردند و در کنار مردم آن منطقه به دامپرووری پرداختند. اما روز به روز به عدهٔ عبرانی‌ها افزوده شد و کم‌کم با کنعانی‌ها (فلسطینی‌ها) درگیر شده و سعی کردند بخشی از مناطق فلسطین را تحت تصرف خود دریاورند. در زمان حضرت سلیمان نیز، یهودی‌ها بخش‌های بسیاری از آن سرزمین را در اختیار خود داشتند. اما به تدریج اختلافات داخلی یهود، باعث تفرقهٔ آن‌ها شد و دولت کوتاه‌مدت آن‌ها از هم پاشید. در دوره‌ای دیگر نیز مسیحیان روم، به کشتار یهودیان پرداختند و آن‌ها در اقصی نقاط جهان، پراکنده شدند.

ده سال بعد از مبعث، حضرت رسول اکرم (ص) از مسجدالاقصی به معراج رفتند. مدتی بعد نیز مسلمانان، فلسطین را فتح کردند و مردم آن دیار به اسلام روی آوردند و اصالت عرب، وجه مشترک مسلمانان و فلسطینیان بود، که این وجه در اسلام آوردن آن‌ها تأثیر به‌سزایی داشت. در زمانی که قدس، که اولین قبله‌گاه مسلمین نیز بود، توسط مسلمانان فتح شده بود، هیچ یهودی‌ای در آن جا زندگی نمی‌کرد. چرا که مسیحیان به مسلمانان تعهد داده

بودند، از حضور آن‌ها در قدس ممانعت به عمل بیاورند. به این ترتیب، فلسطین جزئی از خلافت اسلامی شد.

مدت کوتاهی فلسطین تحت اشغال فرانسه، به رهبری ناپلئون، درآمد. اما مجدداً به آغوش حکومت اسلامی بازگشت. ناپلئون از یهودیان خواسته بود در جنگ با فلسطین او را یاری کنند و به آن‌ها قول حکومتی یهودی حامی دولت فرانسه داده بود.

بریتانیا به دنبال اشغال مصر، قصد تسلط بر سایر نواحی کانال سوئز را داشت. به همین دلیل، یهودیان را ترغیب کرد تا ادعای خود را مبنی بر داشتن حق حکومت در منطقه صهیون (کوهی در قدس) بار دیگر مطرح کنند تا بریتانیا از آنان حمایت کرده و دولتی طرفدار بریتانیا تشکیل دهند.

با پی‌گیری‌های تئودور هرتسل (خبرنگار یهودی تبار اتریشی) نخستین کنگره صهیونیستی در سوئیس برگزار شد. در این کنگره که یهودیان بسیاری از سرتاسر جهان در آن شرکت کرده بودند، موافقت شد که برای بازگرداندن یهودیان به فلسطین تلاش شود و مؤسسات مالی بسیاری در این راستا، تأسیس کردند.

با مخالفت سلطان عثمانی برای سپردن فلسطین به یهودیان در ازای گرفتن چندین میلیون

سکه، هر تسلی راهی آلمان، ایتالیا و روسیه شد، اما هیچ کدام با او همکاری نکردند و نهایتاً بریتانیا از طرح تشکیل رژیم صهیونیستی در فلسطین، حمایت کرد.

با شروع جنگ جهانی اول، بیانیه‌ای صادر شد مبنی بر تشکیل دولتی یهودی در فلسطین، به نام بیانیه بالفور (که نام وزیر خارجه بریتانیا در آن دوران بود). جامعه ملل نیز با این بیانیه موافقت کرد و بریتانیا تنی چند از رهبران یهودی را به فلسطین فرستاد تا مقدمات کوچ یهودیان را به آنجا فراهم کنند. بریتانیا در ادامه، به آموزش و تجهیز نظامی یهودیان پرداخت و زمین‌هایی را برای احداث شهرک‌ها، در اختیار آن‌ها نهاد.

فلسطینیان از همان ابتدا با تشکیل گروه‌های جهادی و اعتراض و اعتصاب و راهپیمایی، به مقابله و ایستادگی پرداختند. آن‌ها طی ده سال، قیام‌های معروف به انقلاب براق راه انداختند که بریتانیا همه آن‌ها را سرکوب کرد. قیام‌های متعدد فلسطینیان به رهبری شیخ عزالدین قسام، حاج امین حسینی، حسن سلامه، عبدالرحیم حاج محمد، عبدالرحیم مسعود، ادامه داشت و بریتانیا به شدت هرچه تمام‌تر آن‌ها را سرکوب می‌کرد و در این بین، کوچ یهودیان به فلسطین نیز، ادامه داشت.

تا زمانی که بعد از جنگ جهانی دوم، آمریکا و بریتانیا قطع‌نامه تقسیم فلسطین را در سازمان

ملل متحد صادر کردند که به موجب آن، سرزمین فلسطین بین یهودیان و فلسطینیان تقسیم می‌شد. فلسطینیان با این قطع‌نامه مخالفت کرده و به قیام‌های خود ادامه دادند. اما کار به این‌جا پایان نیافت و مدتی بعد، یهودیان این بیانیه را نادیده گرفته و تشکیل کشور اسرائیل را در سرزمین فلسطین، اعلام کردند و آمریکا، شوروی، کشورهای اروپایی و حتی سازمان ملل متحد، این کشور را به رسمیت شناخته و از آن حمایت کردند.

فلسطینیان با نیروهایی از ارتش کشورهای مصر، اردن، سوریه، لبنان، عراق و و نیروهای داوطلب اخوان المسلمین نبردی را ترتیب دادند، اما به دلیل ضعف تدارکاتی و تسلیحاتی‌شان و حضور استعماری بریتانیا و فرانسه در اغلب کشورهای منطقه و خیانت برخی از رهبران، شکست خوردند. به دنبال این جنگ، کرانه باختری، قدس و نوار غزه همچنان در دست فلسطینیان بود، اما کرانه باختری و قدس، تابع اردن و نوار غزه، تابع مصر شد.

مدتی بعد فرانسه و انگلیس و اسرائیل، به جنگ با مصر پرداخته و نوار غزه و بخشی از سینا را اشغال کردند، اما نتوانستند آن را حفظ کنند و از آن مناطق، خارج شدند. اما اسرائیل با کمک آمریکا، جنگی علیه سوریه و مصر به راه انداخت و علاوه بر بخش‌هایی از فلسطین، توانست سینای مصر و ارتفاعات جولان سوریه را اشغال کند. مدتی بعد، سوریه و مصر برای

آزادسازی خاک اشغال شده خود، با صهیونیست‌ها جنگیدند و اگر دخالت مستقیم آمریکا در جنگ نبود، به‌طور قطع صهیونیست‌ها شکست می‌خوردند. در پی این حوادث، مذاکرات آتش‌بس میان مصر و رژیم صهیونیستی زیر نظر آمریکا آغاز شد و انور سادات (رئیس جمهور وقت مصر)، در سال ۱۹۸۷. به‌طور یک‌جانبه و در کمپ دیوید آمریکا، صلحی را با صهیونیست‌ها امضا کرد. مصر با امضای این قرارداد، عملاً از گردونه درگیری با دشمن صهیونیستی خارج شد.

اما رهبر عظیم‌الشان ایران، امام خمینی، سفارت اسرائیل را تعطیل و سفارت فلسطین را به جای آن دایر فرمود و اعلام داشت: «اسرائیل غده‌ای سرطانی است و باید ریشه‌کن شود». همچنین روز جهانی قدس را اعلام و سپاه قدس را تأسیس کرد. این خط مشی و سیاست حکیمانه و حمایت از مبارزات بع‌حق مردم مسلمان فلسطین، به وسیله جانشین شایسته ایشان مقام معظم رهبری و مسئولان نظام اسلامی، با همان قوت ادامه دارد.

رزمندگان فلسطینی که از لبنان به عملیات چریکی برضد نیروهای صهیونیستی مشغول بودند، در سال ۱۹۸۲ که اسرائیل به لبنان حمله کرد و بیروت را اشغال کرد، از آن‌جا خارج شدند. در پی قیام‌های مردم فلسطین در کرانه غربی و نوار غزه و تلفات بسیاری که به

صهیونیست‌ها وارد کرد، آمریکا به هدف ایجاد صلح در منطقه، کنفرانسی را در مادرید برگزار کرد که در طی آن سازمان ساف (سازمان آزادی‌بخش فلسطین) ایجاد شد. این سازمان، اسرائیل را به رسمیت شناخت، به شرطی که اسرائیل نیز این سازمان را به رسمیت بشناسد. از آن پس، مذاکرات بی‌فایده در بین ساف و اسرائیل برقرار است و فلسطینیان همچنان به مقاومت، ادامه می‌دهند.

دو

روز قدس

در ۱۶ مرداد ۱۳۵۸ بعد از بمباران جنوب لبنان توسط نیروهای اسرائیل، امام خمینی^(ره) آخرین جمعه ماه رمضان را «روز قدس» اعلام کرد:

«روز قدس فقط روز فلسطین نیست، روز اسلام است؛ روز حکومت اسلامی است. روزی است که باید جمهوری اسلامی در سراسر کشورها بیرق آن برافراشته شود. روزی است که باید به ابرقدرتها فهماند که دیگر آنها نمی‌توانند در ممالک اسلامی پیشروی کنند. من روز قدس را روز اسلام و روز رسول اکرم^(ص) می‌دانم، و روزی است که باید ما تمام قوای خودمان را مجهز کنیم... روز قدس، جهانی است، و روزی نیست که فقط اختصاص به قدس داشته باشد. روز مقابله مستضعفین با مستکبرین است، روز مقابله ملت‌هایی است که در زیر فشار ظلم آمریکا و غیر آمریکا بودند، روزی است که باید مستضعفین مجهز بشوند، در مقابل مستکبرین، و دماغ مستکبرین را به خاک بمالند... روز قدس، روزی است که باید سرنوشت ملت‌های مستضعف معلوم شود، باید ملت‌های مستضعف در مقابل مستکبرین اعلان وجود بکنند، باید همان‌طور که ایران قیام کرد، و دماغ مستکبرین را به خاک مالید، و خواهد مالید، تمام ملت‌ها قیام کنند، و این جرثومه‌های فساد را به زباله‌دان‌ها بریزند.»

در این روز، نه تنها مردم ایران، در بسیاری از کشورهای دنیا، مردم به خیابان‌ها می‌آیند و از رژیم صهیونیستی اعلام نفرت می‌کنند و حمایت خود را از مردم فلسطین نشان می‌دهند. اما چرا باید روز قدس را زنده نگه داریم؟ راهپیمایی این روز چه اهمیتی دارد؟ وظیفه ما در حمایت از مردم فلسطین چیست؟ اهمیت روز قدس در این جاست که اعلام موضع ما مردم مسلمان ایران را، در مقابل مستکبرین و اشغال‌گران نشان می‌دهد. شاید برای عده‌ای به نظر بیاید، روز قدس فقط روزی است که عده‌ای از مردم، به خیابان می‌آیند و قدم می‌زنند و جملاتی را تکرار می‌کنند. اما این حرکت، یک حرکت گویا در جهت اعلام موضع ماست و تنها مربوط به فلسطین نیست. حمایت از فلسطین، جزئی از پیامی است که مردم به دنیا مخابره می‌کنند؛ این پیام، یک پیام جهانی است. پیامی در جهت صلح و نوع دوستی و مقابله با ظلم و استکبار است. تا وقتی که ما مردم ایران، روز قدس به خیابان می‌آییم و اعلام می‌کنیم که اجازه نمی‌دهیم کسی به ما زور بگوید، اجازه نمی‌دهیم حتی به ملت‌های مسلمان دیگر زور بگویند، می‌توانیم مطمئن باشیم از عزت مسلمانان در همه‌جای دنیا حمایت کرده‌ایم. عده‌ای معتقدند مسأله فلسطین، تنها به خود فلسطین مربوط است و نباید در کار این کشور، دخالت کرد. در صورتی که به فرمایش رهبری «فلسطین، مسأله اول جهان اسلام

است.» و اگر ما مسلمانیم، باید خودمان را با مردم فلسطین، یکی بدانیم. اگر ما در این خصوص سکوت کنیم، سکوت ما مهر تأییدی است بر غاصبان صهیونیستی و بی‌تفاوتی ما به مسائل اسلام، در درجهٔ اول، به خود ما ضربه خواهد زد و موضع ما را در مقابل دشمن، ضعیف می‌کند.

«روز قدس، یک روز به معنای حقیقی کلمه، بین‌المللی اسلامی است؛ روزی است که ملت ایران می‌تواند با کمک ملت‌های مشتاق دیگر، که امروز خوشبختانه تعدادشان هم متعدد و زیاد شده، یک حرف حقی را فریاد کند که برای پنهان کردن آن حرف حق و خاموش کردن آن فریاد، شصت سال است که دستگاه استکبار دارد سرمایه‌گذاری میکند - البته حداقل شصت سال است، یعنی از زمان تشکیل دولت غاصب؛ و الا از مقدماتش شاید صدسال هم بیشتر است - شصت سال است که دارند سعی می‌کنند فلسطین را از نقشهٔ جغرافیای جهانی حذف کنند. البته تا حدود زیادی هم موفق شده بودند. انقلاب اسلامی زد توی دهن این‌ها. ایجاد نظام جمهوری اسلامی و اعلان روز قدس و تبدیل سفارت رژیم غاصب به سفارت فلسطین در تهران، حرکت هشداردهنده و متوقف‌کننده و مهاجمی بود که در مقابل این

نقشه استکباری ایستاد. امروز خوشبختانه این حرکت، روزبه‌روز توسعه پیدا کرده. 'روز قدس مخصوص ایران نیست؛ روز دنیای اسلام است و لذا در همه دنیای اسلام، مسلمانان حضور خود را برای دفاع از برادران فلسطینی خود نشان دادند. مسلمانان در این روز، اراده عمومی خود را برای مقابله با ترفندهای امریکا و اسرائیل در فلسطین مظلوم و خونین بروز دادند؛ اما ملت ما در این زمینه پیشتاز بوده است و امسال به شکل نمایانی این پیشتازی و عظمت اراده ملی را در ایران نشان داد.»^۲

طبق بیانات رهبری، برماست که با تمام قوا در این مراسم شرکت کنیم، و یکی شویم از جمعیت کثیری از برادران و خواهران مسلمانمان، که کنار همدیگر، یک شعار را و یک هدف را با وحدت کلمه تکرار می‌کنیم و این تنها تکرار کردن و تنها بیان کردن نیست؛ وقتی ما جزئی می‌شویم از کلی که یک‌پارچه و یک صداست، در راستای آن صدا و در راستای آن هدف نیز، قدم خواهیم برداشت. به این معنی که موضع ما، همواره موضع مقابله با استکبار خواهد بود و هرگز به سستی و رخوتی که ما ملت مسلمان را، زیردست و مورد ظلم واقع شده

۱. بیانات رهبری: ۱۳۹۰/۶/۲

۲. بیانات رهبری: ۰۵/۰۹/۱۳۸۲

قرار دهد، تن نخواهیم داد. اگرچه دشمن، سال‌هاست تمام تلاشش را می‌کند تا صدای مردم مسلمان را در این روز، خاموش کند، ما سکوت نمی‌کنیم و فریاد عدالت‌خواهی و ظلم‌ستیزی‌مان را، به گوششان می‌رسانیم. تلاش دشمن بر این است که فلسطین نادیده گرفته شود، و به فراموشی سپرده شود، در حالی که روز قدس، درست برضد این هدف اقدام می‌کند. مردم، فلسطین را به دنیا گوشزد می‌کنند و با یادآوری شان از فراموشی این حادثه بزرگ، ممانعت به عمل می‌آورند.

از فرمایشات رهبر معظم انقلاب، آیت‌الله خامنه‌ای، نیز این‌گونه برداشت می‌شود که مسئله فلسطین، برای ملت ما وجه نظامی و استراتژیکی ندارد، بلکه یک بحث دلی است که ما می‌خواهیم در روز قدس این وجه را به پررنگی نشان بدهیم. می‌خواهیم به فلسطینیان نشان بدهیم که دل‌های ما به آن‌ها نزدیک است و روحیه آن‌ها را تقویت کنیم. حتی اگر بُعد مسافت، امکان کمک حضوری را از ما گرفته است، حتی اگر امکان کمک مالی به آن‌ها را نداریم، از راه دل به آن‌ها کمک می‌کنیم. ملت ایران، با همان جمعیتی که در روز ۲۲ بهمن به خیابان می‌آید، در سرما و گرما، زیر برف و باران، تحت هر شرایطی در روز قدس حضور پیدا می‌کند و این بیانگر این نکته است که هیچ تفاوتی بین برادران ایرانی و برادران فلسطینی

نیست، و اسلام، دل‌های ما را به یکدیگر نزدیک کرده است.

.....

مردم ایران به عنوان متولیان روز قدس، باید کاری کنند که برای دیگر ملت‌ها سرمشق شود؛ چون هر سال ملت‌های دیگر در گوشه و کنار، حتی در خود اروپا و جاهای دیگر، به تبع شما روز قدس را گرمی می‌دارند. شما باید روز به روز این پرچم را سرافرازتر و این کانون درخشندگی و نور را درخشان‌تر کنید، تا عدهٔ بیشتری بتوانند استفاده کنند.^۳

۳. بیانات رهبری: ۲۶/۱۰/۱۳۷۶

سه

چه ساعتی کجا؟

از چند روز قبل است که رادیو و تلویزیون دارد برای راهپیمایی روز قدس از مردم دعوت می‌کند. تا حالا نرفته‌ام راهپیمایی روز قدس. راهپیمایی ۲۲ بهمن را، تقریباً هرسال می‌روم، اما به‌نظرم روز قدس دیگر آن قدرها هم واجب نیست.

قبول دارم که مردم فلسطین خیلی مورد ظلم قرار گرفته‌اند و باید ازشان حمایت شود. با آن‌هایی که می‌گویند «ما که از فلسطینی‌ها فلسطینی‌تر نیستیم!» خیلی مخالفم. بالاخره ما هم مسلمانیم و در دینمان آمده که باید به فکر برادران مسلمانمان باشیم و بی‌تفاوت نباشیم. اما هرچه فکر می‌کنم که به خیابان رفتن و راه رفتن و شعار دادن، چه اهمیتی دارد و چه فایده‌ای دارد، به نتیجه نمی‌رسم.

دوستم، احمد، خیلی وقت است می‌گوید برای روز قدس با چندتا از بچه‌ها برویم راهپیمایی. بار اول گفتم با زبان روزه کجا برویم، توی گرما برویم داد بزینم، تا افطار چطور تحمل کنیم؟ گفت خدا خودش قدرتش را می‌دهد. نگران نباش. می‌ارزد به خستگی‌اش. اما وقتی دیدم خیلی گیر می‌دهد، اصل علت نیامدنم را بهش گفتم. اول رویم نمی‌شد. احمد خودش خیلی از روز قدس حمایت می‌کند. وقتی گفتم اصلاً نمی‌دانم به چه درد می‌خورد این کار ما، اول

کمی فکر کرد و گفت قانعم می‌کند. دیگر هم صحبتش را نکرد. فردا روز قدس است. همین حالا برایم یک پیام به تلفن همراهم فرستاده است. پیام را باز می‌کنم:

«روز قدس، این حرکتی که امام بزرگوار ما آن را آغاز کردند و بحمدالله روز به روز بهتر و سال به سال گرم‌تر این حرکت ادامه دارد، یک حرکت بسیار عمیق و پرمعنایی است. این فقط یک راهپیمائی نیست؛ خونی است که در این روز در رگ‌های امت اسلامی می‌دود... اگر ان‌شاءالله دنیای اسلام روز قدس را به معنای درست کلمه گرامی بدارد و برای فریاد کشیدن بر سر صهیونیست‌های غاصب، مغتنم بشمارد، به میزان زیادی دشمن را شکست خواهد داد و به عقب نشینی وادار خواهد کرد... روز قدس، پشتوانه امنیت کشور ما هم هست. این را همه آحاد مردم عزیز ما بدانند؛ هر یک نفری که روز قدس توی خیابان می‌آید، به سهم خود دارد به امنیت کشور و امنیت ملت و حفظ دستاوردهای انقلابش کمک می‌کند. روز قدس روز بزرگی است، روز مهمی است»^۴

در جوابش می‌نویسم:

«جمعه، چه ساعتی کجا باشیم؟»

۴. بیانات رهبری

